

'Iedereen die de prik gaat halen, is de klos. 90% van de prik bestaat uit grafeenoxide.' (Zie onze artikelen over grafeenoxide en de gevolgen hiervan – X.)

Column: 'SARS-CoV-2, feitelijk grafeenoxidevergiftiging?'

9 Juli 2021

Groningerkrant

LONGREAD – Onderzoekers tonen aan dat coronavaccins en verplichte coronamaatregelen de wereldbevolking structureel blootstellen aan grafeenoxide nanodeeltjes.

Spaanse onderzoekers hebben aangetoond dat de [Pfizer vaccinvloeistof voor minstens 99 procent bestaat uit grafeenoxide](#).

Čip grafena predstavjen na Kongresu Mobilni svet, 27. februara 2018. u Barseloni. (AFP / Po Barena)

Het Pfizer-vaccin bevat geen grafeen(oxide) en maakt je niet magnetisch

Clémence Overeem, [AFP Nederland](#)

Gepubliceerd op vrijdag 16 juli 2021 om 11:08

Copyright AFP 2017-2023. Alle rechten voorbehouden.

Verhalen die onterecht beweren dat het Pfizer-vaccin "grafeen" of "grafeenoxide" bevat zijn sinds 1 juli duizenden keren in verschillende talen gedeeld op Facebook. De aantijging is ongegrond en komt uit een methodologisch gebrekkig onderzoek van een medewerker van de Spaanse Universiteit van Almería. Experts bevestigen aan AFP dat er

Door op “Alle cookies accepteren” te klikken gaat u akkoord met het opslaan van cookies op uw apparaat voor het verbeteren van websitenavigatie, het analyseren van websitegebruik en om ons te helpen bij onze marketingprojecten.

[Cookie-instellingen](#)

Alle cookies accepteren

"Pfizer-vaccin bestaat voor 99,99% uit grafeenoxide: 'Ze willen mensen vermoorden'", luidt de kop van [deze](#) blogpost, gepubliceerd op 7 juli en sindsdien meer dan 338 keer gedeeld. Hetzelfde blog publiceerde op [1 juli](#) ook een bericht waarin het beweerde dat het Pfizer-vaccin grafeenoxide bevat. Naar verluidt zou dit het vaccin giftig maken omdat het zou leiden tot dodelijke ontstekingen, cellen zou vernietigen en mensen magnetisch zou kunnen maken.

De claim komt voort uit een Spaans [onderzoek](#) (zonder peer review) gepubliceerd door Dr. Pablo Campra Madrid aan het einde van juni 2021. In het document onderzoekt Campra een enkel monster van het Pfizer-vaccin met behulp van een optische en elektronenmicroscop. Hij concludeert dat zijn observatie "sterk bewijs is van de waarschijnlijke aanwezigheid van grafeenderivaten" zoals grafeen en geoxideerd grafeen in het Pfizer-BioNtech-vaccin, ook bekend als [Comirnaty](#).

De studie van Campra werd onder andere genoemd in [deze virale video](#) van de "Stew Peters Show" (meer dan een miljoen keer bekeken op het moment van schrijven) waarin de "medische expert" Jane Ruby, beweert dat het RNA in het Pfizer-vaccin "vrijwel 99,99% grafeenoxide" is. De studie wordt gepresenteerd als "wetenschappelijk bewijs" dat coronavaccins "massale vergiftiging" en "genocide" zijn.

AFP ontkrachtte Ruby van dezelfde show eerder, toen ze onrecht beweerde dat mRNA-vaccins tegen COVID-19 zouden leiden tot [magnetische armen](#) door een fenomeen van "magnetofectie".

In het achtergrondgedeelte van Campra's onderzoek stelt hij dat "Ricardo Delgado Martín" om het onderzoek had gevraagd. Delgado is de oprichter van "La Quinta Columna", een coronakritische groep die eerder misleidende informatie heeft verspreid over [mondkapjes en PCR-testen](#), en waarvan eerdere beweringen over grafeen in coronavaccins zijn ontkracht door [AFP Spanje](#) aan het begin van juni 2021.

Screenshot van de video door de Stew Peters Show, vastgelegd op 13 juli 2021

Wat is grafeen(oxide)?

Grafeen is een nanomateriaal dat onder andere antibacteriële en antivirale eigenschappen heeft. Het is flexibel, licht, sterk, geleidt elektriciteit, en is naar verluidt het dunste materiaal ter wereld – waardoor het aantrekkelijk is voor innovatie. Het materiaal werd voor het [eerst geïsoleerd in 2004](#).

Een onderzoeksinitiatief dat inzicht kan bieden over de eigenschappen van grafeen is het [Graphene Flagship](#) dat wordt gefinancierd door de Europese Commissie en "bijna 170 academische en industriële partners uit 22 landen bijeenbrengt."

Maurizio Prato, voorzitter voor Gezondheid en Milieu van het Graphene Flagship, legde op 13 juli uit aan AFP: "Er zijn veel verschillende soorten grafeen. Wereldberoemd grafeen is één atoomlaag van koolstofatomen met geweldige eigenschappen voor elektronica, fotonica en meer."

[Diego Peña](#), onderzoeker bij het Singular Research Center Biological Chemistry and Molecular Materials in Spanje, vertelde in juni aan AFP dat grafeen niet kan worden gebruikt voor vaccins: "Grafeen is niet oplosbaar, daarom kan grafeen niet worden geïnjecteerd met een oplossing. Als er grafeen was, zouden de vaccins donkergekleurde suspensies hebben." Dit wordt ook gedemonstreerd in [dit](#) Twitterdraadje door Dr. Matthew Diasio, die promoveerde met een [proefschrift](#) over het afbreken van grafiet tot grafeen met verschillende vloeistoffen.

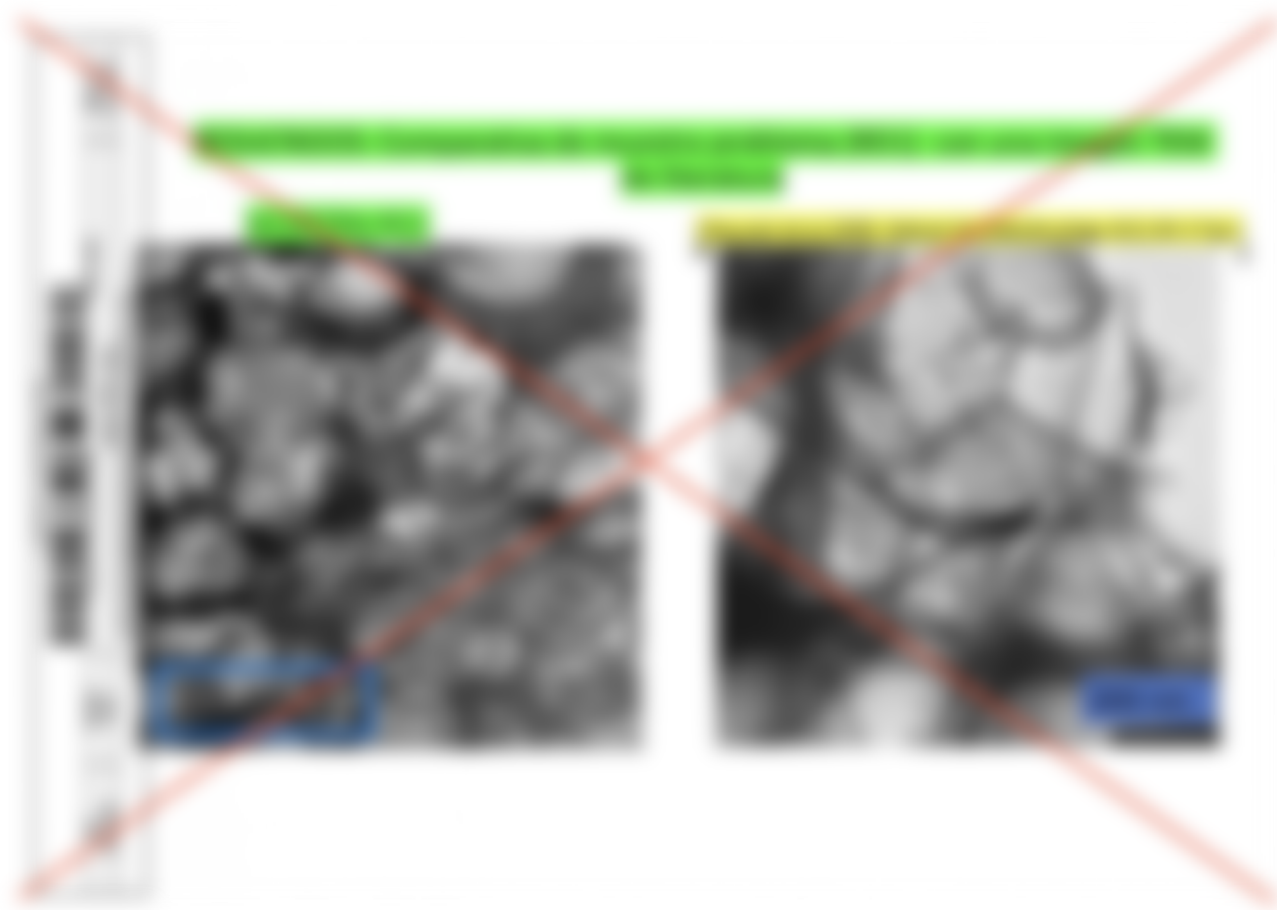
van grafeen en betreft een beter oplosbare vorm. De medische toepassing van grafeenoxide wordt momenteel onderzocht voor verschillende doeleinden."

Dit werd op 13 juli ook bevestigd door Maurizio Prato van het Graphene Flagship: "Grafeenoxide is een andere stof, die tot 50-60% zuurstof kan bevatten. De aanwezigheid van de zuurstofatomen leidt tot een heel andere structuur dan grafeen, dat wordt gebruikt in batterijen, sensoren, inkt en meer."

De gebrekkige studie van Campra

De studie van de Spaanse Dr. Pablo Campra Madrid, waarop de valse beweringen zijn gebaseerd, is niet overtuigend: het is door de arts zelf gepubliceerd, niet in een wetenschappelijk tijdschrift. Om een studie te publiceren voor een wetenschappelijk tijdschrift moet deze namelijk worden geverifieerd door andere wetenschappers via een [peer review](#).

Madrid onderzocht de aanwezigheid van grafeen en grafeenoxide door middel van optische microscopie en [transmissie-elektronenmicroscopie](#) (TEM). Vervolgens vergeleek hij de opnamen met andere afbeeldingen in de wetenschappelijke literatuur, zoals het onderstaande voorbeeld laat zien:

Screenshot van pagina 12 in Campra's onderzoek, vastgelegd op 13 juli 2021

In zijn conclusie stelt Campra dat de waarnemingen "sterk bewijs leveren van de waarschijnlijke aanwezigheid van

absorptie niet afkomstig is van RNA en dat het signaal compatibel is met grafeen, maar veel andere stoffen vertonen hetzelfde signaal. We vonden microscopisch bewijs van grafeendeeltjes, maar verder spectroscopisch bewijs is nodig om deze structuur te bevestigen."

AFP vroeg experts of het onderzoek betrouwbaar was. Volgens de wetenschappelijke afdeling van [Graphenano](#), een fabrikant van grafeen, is dit niet per se het geval: "De conclusies van de Pablo Campra-studie zijn gebaseerd op zeer zwak bewijs. (...) De auteur gebruikt [de woorden] "suggereren", "lijken", omdat hij zich bewust is van de grenzen van de resultaten", antwoordden ze op 14 juli.

Ester Vázquez, een expert op het gebied van de gezondheid en veiligheid van grafeen bij de Universiteit van Castilla-La Mancha, vertelde AFP op 13 juli dat ze de studie heeft gelezen en noemt het "niet overtuigend". Ze vertelt: "De auteur erkent zelf dat er niet genoeg bewijs is om de beweringen te ondersteunen dat vaccins grafeen bevatten, maar dit deel wordt nooit geciteerd in de verhalen en video's hierover."

Vázquez legde ook uit dat microscopie geen adequate methode is om de aanwezigheid van grafeen of grafeenoxide te bestuderen: "De uitgevoerde tests zijn onvoldoende om grafeen te identificeren, het toont slechts enkele microscoopbeelden die lijken op afbeeldingen van grafeen en grafeenoxide in de literatuur. Dit is echter verre van wetenschappelijk bewijs – identificatie van grafeen zou verdere analyse vereisen met behulp van andere technieken."

Campra geeft in zijn onderzoek ook toe dat "de resultaten en conclusies van dit rapport geen enkele institutionele positie van de Universiteit van Almería impliceren." Bronnen bij de universiteit bevestigden tegen het Spaanse factcheck-initiatief [Newtral](#) dat het niet een "officiële" studie is van de universiteit, noch is het goedgekeurd door de instelling. Het gaf ook een verklaring af op [Twitter](#) waarin het elke samenwerking met het onderzoek ontkent in reactie op "valse informatie verspreid op sommige sociale media en blogs over een voorlopig rapport van een professor van de Universiteit van Almería."

Universidad de Almería
@ualmeria · Volgen

◆ Comunicado de la Universidad de Almería en relación con las falsas informaciones difundidas en algunas redes sociales y blogs.

De studie van Campra en het vermeende "bewijs" dat het vormt voor de aanwezigheid van grafeen(oxide) in het vaccin van Pfizer-BioNTech werd ook weerlegd in factchecks door [Health Feedback](#) en het Spaanse initiatief [Maldita](#). Zij concludeerden onder andere dat het onderzoek niet wetenschappelijk is omdat Campra slechts één monster heeft gebruikt van onbekende oorsprong en zich niet heeft gehouden aan protocollen voor "traceerbaarheid" waardoor het onduidelijk is of het monster vervuild is geraakt tijdens het onderzoeksproces.

Inhoud van het Pfizer-vaccin

Maanden voor de goedkeuring van de eerste coronavaccins circuleerden al de eerste theorieën over mogelijk verdachte of geheime ingrediënten online. De componenten zijn echter niet geheim. Die van [Pfizer-BioNTech](#), [Moderna](#), [AstraZeneca](#) en [Janssen](#) zijn allemaal gepubliceerd door de gezondheidsautoriteiten.

Dervila Keane, woordvoerder van Pfizer, bevestigde op 8 juli tegen AFP dat "grafeenoxide niet wordt gebruikt bij de vervaardiging van het Pfizer-BioNTech COVID-19-vaccin."

Feinberg School of Medicine, zei dat de vaccins tegen COVID niets bevatten dat met een magneet zou kunnen interacteren: "het zijn eiwitten en lipiden, zouten, water en chemicaliën die de pH-waarde behouden."

Grafeen(oxide) wordt niet gebruikt in vaccins, onderzoek naar gezondheidsvoordelen loopt nog

Op dit moment zijn er "geen aanwijzingen" voor de aanwezigheid van grafeen of grafeenoxide in een vaccin dat in Europa wordt gebruikt, aldus Yoni Hillen van het CBG.

[Marcelo Mariscal](#), vice-decaan van de faculteit Chemische Wetenschappen in Córdoba (Argentinië) bevestigde in juni tegen AFP dat de stoffen momenteel worden bestudeerd: "Er zijn maar een paar artikelen in de literatuur waarin grafeenoxide is gebruikt (...) als potentieel adjuvans in vaccins. Adjuvantia worden gebruikt om de immunogeniciteit of het vermogen om een immuunrespons op te wekken te versterken. Dit zijn modelstudies in fundamentele onderzoeksfasen, die nog verre van een toepassing zijn."

Grafeenoxide werd onlangs gebruikt als een adjuvans in het onderzoek naar een [intranasaal griepvaccin](#), ontwikkeld door het Instituut voor Biomedische Wetenschappen van de Georgia State University in de Verenigde Staten. Dit vaccin is op dit moment is nog niet ontwikkeld, getest, goedgekeurd of gecommercialiseerd.

Grafeen is inmiddels wel toegepast op sommige mondkapjes vanwege zijn antibacteriële en antivirale eigenschappen. Sommige mondkapjes zijn gemaakt met een buitenlaag die grafeen gebaseerde materialen bevatten. De gezondheidsvoordelen zijn echter nog steeds niet doorslaggevend, omdat er enige bezorgdheid bestaat dat het "vezelachtige" materiaal schadelijk kan zijn voor de longen bij inademing (zie wetenschappelijke studies [hier](#) en [hier](#)). Op 8 juli meldde de Franse krant Sud Ouest dat Frankrijk bepaalde FFP2-maskers [verbod](#) omdat ze grafeen bevatten. Canada verbod in april 2021 ook bepaalde mondkapjes met grafeen, maar [draaide dit besluit terug](#) op 13 juli omdat de gezondheidsautoriteit "geen zorgwekkende gezondheidsrisico's vond".

Een medewerker stapelt mondkapjes van de categorie FFP2 op voordat ze worden verpakt in de fabriek (AFP / THOMAS KIENZLE)

De gezondheidsvoordelen van het gebruik van op grafeen gebaseerde materialen in gezondheidsproducten zijn nog grotendeels onbekend volgens de wetenschappers waarmee AFP sprak. Volgens Maurizio Prato: "Bij het Graphene Flagship hebben we verschillende groepen wetenschappers [de effecten van al deze producten](#) bestuderen (grafeen, grafeenoxide en meer) in de menselijke gezondheid en het milieu." De pagina van het Graphene Flagship geeft aan dat de "eerste studies suggereren dat grafeen veilig is voor langdurige beroepsmatige blootstelling, maar inademing van grafeenoxide moet worden vermeden, afhankelijk van de grootte van de deeltjes."

Alberto Bianco, vice-voorzitter voor Gezondheid en Milieu van het Graphene Flagship: "Er zijn aanwijzingen dat [grafeen en grafeenoxide biologisch afbreekbaar](#) zijn en dat ze uit het lichaam kunnen worden geëlimineerd. Studies om te beoordelen of de fragmenten afkomstig van de afbraak ongewenste effecten kunnen veroorzaken, zijn echter nog steeds aan de gang."

Ook het RIVM meldt in [deze](#) publicatie van april 2020 dat er "nog onvoldoende gegevens zijn over menselijke blootstelling aan grafeenoxide in het algemeen" in verband met een [onderzoek](#) naar een nieuw antibioticum.

Grafeen(oxide) is niet magnetisch

Grafeen heeft van nature geen magnetische eigenschappen, zoals sommige virale berichten suggereren. De wetenschappelijke afdeling van Graphenano wees er bijvoorbeeld op dat "potloden grafiet bevatten, dat erg lijkt op

laboratoriumomstandigheden (ultrahoog vacuüm en in contact met goud). Het is erg onstabiel, dus onder omgevingsomstandigheden verliest het zijn magnetische eigenschappen", legde hij uit. Hij voegde toe dat het magnetisme "zodra we het proberen op te lossen" in een vaccin "verloren zou gaan".

Marcelo Mariscal merkte op dat het voor grafeen onmogelijk is om metalen aan te trekken door een fenomeen van magnetisatie. "Magnetische eigenschappen komen van nature niet voor in grafeen", zei de expert. "Grafeen kan dit fenomeen niet genereren vanwege de kleine hoeveelheid materiaal. Je moet onthouden dat het een materiaal is dat slechts één laag atomen dik is."

De beweringen over de aanwezigheid van 99,99% grafeen(oxide) in het RNA van het Pfizer-vaccin zijn ongefundeerd. Experts bevestigen dat onderzoek van Campra niet sluitend is vanwege de ontoereikendheid van zijn methodologie. Verder zijn er geen aanwijzingen dat op grafeen gebaseerde materialen aanwezig zijn in vaccins op de Europese markt.

De alarmerende berichten op sociale media over deze vermeende aanwezigheid van het materiaal passen in een langere reeks valse beweringen die vaccins presenteren als een bedreiging voor de gezondheid op basis van studies of verklaringen van wetenschappers. AFP onderzocht dergelijke beweringen eerder zoals de ongefundeerde [voorspellingen](#) over de effecten van mRNA-vaccins door de immunologe Dolores Cahill, het onwaarschijnlijke risico van [immuunontsnapping](#) door massale vaccinatiecampagnes door dierenarts Geert Vanderbossche en de ongegronde beweringen over [dodelijke immuunziekten](#) die veroorzaakt zouden worden door mRNA-vaccins volgens osteopaat en anti-vaccinatieactiviste Sherri Tenpenny.

Clémence Overeem

[Alle posts](#)

AFP Nederland

[Alle posts](#)

[Covid-19](#) [Vaccins](#)

Door op “Alle cookies accepteren” te klikken gaat u akkoord met het opslaan van cookies op uw apparaat voor het verbeteren van websitenavigatie, het analyseren van websitegebruik en om ons te helpen bij onze marketingprojecten.

Heeft u content gezien die u door AFP wilt laten verifiëren?

 [E-mail](#)

 [Facebook Messenger](#)

 [Message @AFPFactCheckNL](#)

Volg ons

[Home](#)

[Over AFP](#)

[Hoe werken wij](#)

[Redactionele en ethische normen](#)

[Maak kennis met het team](#)

[Contact](#)

[Correcties](#)

[Media/Corporate](#)

AFP [Factcheck Nederland](#)

Copyright © AFP 2017-2023. Alle rechten voorbehouden.

Gebruikers hebben toegang tot en kunnen deze website raadplegen en de beschikbare functies voor delen gebruiken voor persoonlijke, privé en niet-commerciële doeleinden. Elk ander gebruik, in het bijzonder elke reproductie, communicatie naar het publiek of distributie van de inhoud van deze website, geheel of gedeeltelijk, voor enig ander doel en/of op enige andere manier, zonder dat een specifieke licentieovereenkomst overeen is gekomen met AFP, is streng verboden. De inhoud die wordt afgebeeld of opgenomen via links binnen de Fact-checking inhoud wordt verstrekt voor zover nodig voor een correct begrip van de verificatie van de betreffende informatie. AFP heeft geen rechten verkregen van de auteurs of eigenaren van het auteursrecht van deze content van derden en is in dit opzicht niet aansprakelijk. AFP en haar logo zijn geregistreerde handelsmerken.

Door op "Alle cookies accepteren" te klikken gaat u akkoord met het opslaan van cookies op uw apparaat voor het verbeteren van websitenavigatie, het analyseren van websitegebruik en om ons te helpen bij onze marketingprojecten.

Čip grafena predstavljjen na Kongresu Mobilni svet, 27. februara 2018. u Barseloni. (AFP / Po Barena)

Het Pfizer-vaccin bevat geen grafeen(oxide) en maakt je niet magnetisch

Clémence Overeem, [AFP Nederland](#)

Gepubliceerd op vrijdag 16 juli 2021 om 11:08

Copyright AFP 2017-2023. Alle rechten voorbehouden.

Verhalen die onterecht beweren dat het Pfizer-vaccin "grafeen" of "grafeenoxide" bevat zijn sinds 1 juli duizenden keren in verschillende talen gedeeld op Facebook. De aantijging is ongegrond en komt uit een methodologisch gebrekkig onderzoek van een medewerker van de Spaanse Universiteit van Almería. Experts bevestigen aan AFP dat er

Door op “Alle cookies accepteren” te klikken gaat u akkoord met het opslaan van cookies op uw apparaat voor het verbeteren van websitenavigatie, het analyseren van websitegebruik en om ons te helpen bij onze marketingprojecten.

[Cookie-instellingen](#)

Alle cookies accepteren

"Pfizer-vaccin bestaat voor 99,99% uit grafeenoxide: 'Ze willen mensen vermoorden'", luidt de kop van [deze](#) blogpost, gepubliceerd op 7 juli en sindsdien meer dan 338 keer gedeeld. Hetzelfde blog publiceerde op [1 juli](#) ook een bericht waarin het beweerde dat het Pfizer-vaccin grafeenoxide bevat. Naar verluidt zou dit het vaccin giftig maken omdat het zou leiden tot dodelijke ontstekingen, cellen zou vernietigen en mensen magnetisch zou kunnen maken.

De claim komt voort uit een Spaans [onderzoek](#) (zonder peer review) gepubliceerd door Dr. Pablo Campra Madrid aan het einde van juni 2021. In het document onderzoekt Campra een enkel monster van het Pfizer-vaccin met behulp van een optische en elektronenmicroscop. Hij concludeert dat zijn observatie "sterk bewijs is van de waarschijnlijke aanwezigheid van grafeenderivaten" zoals grafeen en geoxideerd grafeen in het Pfizer-BioNtech-vaccin, ook bekend als [Comirnaty](#).

De studie van Campra werd onder andere genoemd in [deze virale video](#) van de "Stew Peters Show" (meer dan een miljoen keer bekeken op het moment van schrijven) waarin de "medische expert" Jane Ruby, beweert dat het RNA in het Pfizer-vaccin "vrijwel 99,99% grafeenoxide" is. De studie wordt gepresenteerd als "wetenschappelijk bewijs" dat coronavaccins "massale vergiftiging" en "genocide" zijn.

AFP ontkrachtte Ruby van dezelfde show eerder, toen ze onrecht beweerde dat mRNA-vaccins tegen COVID-19 zouden leiden tot [magnetische armen](#) door een fenomeen van "magnetofectie".

In het achtergrondgedeelte van Campra's onderzoek stelt hij dat "Ricardo Delgado Martín" om het onderzoek had gevraagd. Delgado is de oprichter van "La Quinta Columna", een coronakritische groep die eerder misleidende informatie heeft verspreid over [mondkapjes en PCR-testen](#), en waarvan eerdere beweringen over grafeen in coronavaccins zijn ontkracht door [AFP Spanje](#) aan het begin van juni 2021.

Screenshot van de video door de Stew Peters Show, vastgelegd op 13 juli 2021

Wat is grafeen(oxide)?

Grafeen is een nanomateriaal dat onder andere antibacteriële en antivirale eigenschappen heeft. Het is flexibel, licht, sterk, geleidt elektriciteit, en is naar verluidt het dunste materiaal ter wereld – waardoor het aantrekkelijk is voor innovatie. Het materiaal werd voor het [eerst geïsoleerd in 2004](#).

Een onderzoeksinitiatief dat inzicht kan bieden over de eigenschappen van grafeen is het [Graphene Flagship](#) dat wordt gefinancierd door de Europese Commissie en "bijna 170 academische en industriële partners uit 22 landen bijeenbrengt."

Maurizio Prato, voorzitter voor Gezondheid en Milieu van het Graphene Flagship, legde op 13 juli uit aan AFP: "Er zijn veel verschillende soorten grafeen. Wereldberoemd grafeen is één atoomlaag van koolstofatomen met geweldige eigenschappen voor elektronica, fotonica en meer."

[Diego Peña](#), onderzoeker bij het Singular Research Center Biological Chemistry and Molecular Materials in Spanje, vertelde in juni aan AFP dat grafeen niet kan worden gebruikt voor vaccins: "Grafeen is niet oplosbaar, daarom kan grafeen niet worden geïnjecteerd met een oplossing. Als er grafeen was, zouden de vaccins donkergekleurde suspensies hebben." Dit wordt ook gedemonstreerd in [dit](#) Twitterdraadje door Dr. Matthew Diasio, die promoveerde met een [proefschrift](#) over het afbreken van grafiet tot grafeen met verschillende vloeistoffen.

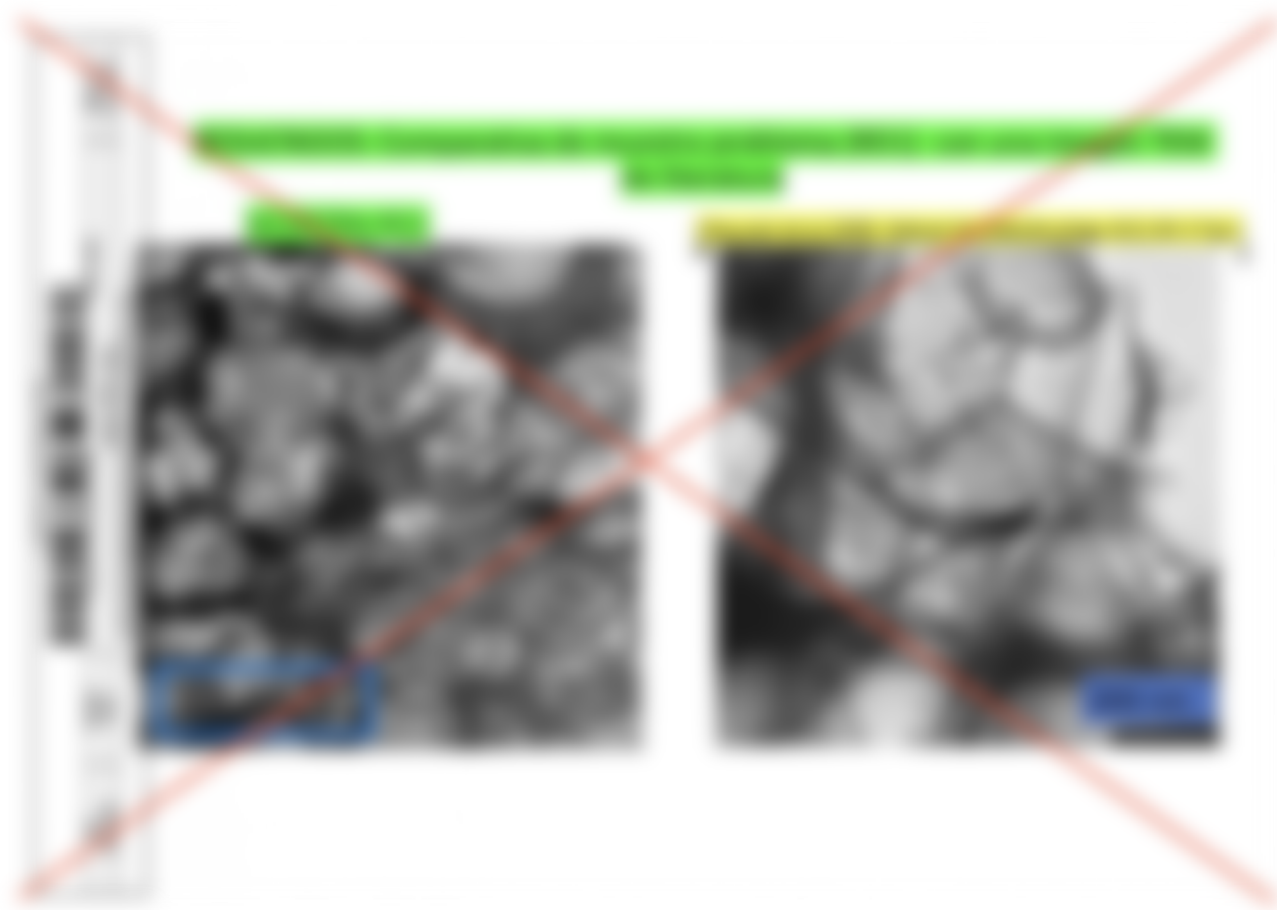
van grafeen en betreft een beter oplosbare vorm. De medische toepassing van grafeenoxide wordt momenteel onderzocht voor verschillende doeleinden."

Dit werd op 13 juli ook bevestigd door Maurizio Prato van het Graphene Flagship: "Grafeenoxide is een andere stof, die tot 50-60% zuurstof kan bevatten. De aanwezigheid van de zuurstofatomen leidt tot een heel andere structuur dan grafeen, dat wordt gebruikt in batterijen, sensoren, inkt en meer."

De gebrekkige studie van Campra

De studie van de Spaanse Dr. Pablo Campra Madrid, waarop de valse beweringen zijn gebaseerd, is niet overtuigend: het is door de arts zelf gepubliceerd, niet in een wetenschappelijk tijdschrift. Om een studie te publiceren voor een wetenschappelijk tijdschrift moet deze namelijk worden geverifieerd door andere wetenschappers via een [peer review](#).

Madrid onderzocht de aanwezigheid van grafeen en grafeenoxide door middel van optische microscopie en [transmissie-elektronenmicroscopie](#) (TEM). Vervolgens vergeleek hij de opnamen met andere afbeeldingen in de wetenschappelijke literatuur, zoals het onderstaande voorbeeld laat zien:

Screenshot van pagina 12 in Campra's onderzoek, vastgelegd op 13 juli 2021

In zijn conclusie stelt Campra dat de waarnemingen "sterk bewijs leveren van de waarschijnlijke aanwezigheid van

absorptie niet afkomstig is van RNA en dat het signaal compatibel is met grafeen, maar veel andere stoffen vertonen hetzelfde signaal. We vonden microscopisch bewijs van grafeendeeltjes, maar verder spectroscopisch bewijs is nodig om deze structuur te bevestigen."

AFP vroeg experts of het onderzoek betrouwbaar was. Volgens de wetenschappelijke afdeling van [Graphenano](#), een fabrikant van grafeen, is dit niet per se het geval: "De conclusies van de Pablo Campra-studie zijn gebaseerd op zeer zwak bewijs. (...) De auteur gebruikt [de woorden] "suggereren", "lijken", omdat hij zich bewust is van de grenzen van de resultaten", antwoordden ze op 14 juli.

Ester Vázquez, een expert op het gebied van de gezondheid en veiligheid van grafeen bij de Universiteit van Castilla-La Mancha, vertelde AFP op 13 juli dat ze de studie heeft gelezen en noemt het "niet overtuigend". Ze vertelt: "De auteur erkent zelf dat er niet genoeg bewijs is om de beweringen te ondersteunen dat vaccins grafeen bevatten, maar dit deel wordt nooit geciteerd in de verhalen en video's hierover."

Vázquez legde ook uit dat microscopie geen adequate methode is om de aanwezigheid van grafeen of grafeenoxide te bestuderen: "De uitgevoerde tests zijn onvoldoende om grafeen te identificeren, het toont slechts enkele microscoopbeelden die lijken op afbeeldingen van grafeen en grafeenoxide in de literatuur. Dit is echter verre van wetenschappelijk bewijs – identificatie van grafeen zou verdere analyse vereisen met behulp van andere technieken."

Campra geeft in zijn onderzoek ook toe dat "de resultaten en conclusies van dit rapport geen enkele institutionele positie van de Universiteit van Almería impliceren." Bronnen bij de universiteit bevestigden tegen het Spaanse factcheck-initiatief [Newtral](#) dat het niet een "officiële" studie is van de universiteit, noch is het goedgekeurd door de instelling. Het gaf ook een verklaring af op [Twitter](#) waarin het elke samenwerking met het onderzoek ontkent in reactie op "valse informatie verspreid op sommige sociale media en blogs over een voorlopig rapport van een professor van de Universiteit van Almería."

Universidad de Almería
@ualmeria · Volgen

◆ Comunicado de la Universidad de Almería en relación con las falsas informaciones difundidas en algunas redes sociales y blogs.

8:53 a.m. · 2 jul. 2021

De studie van Campra en het vermeende "bewijs" dat het vormt voor de aanwezigheid van grafeen(oxide) in het vaccin van Pfizer-BioNTech werd ook weerlegd in factchecks door [Health Feedback](#) en het Spaanse initiatief [Maldita](#). Zij concludeerden onder andere dat het onderzoek niet wetenschappelijk is omdat Campra slechts één monster heeft gebruikt van onbekende oorsprong en zich niet heeft gehouden aan protocollen voor "traceerbaarheid" waardoor het onduidelijk is of het monster vervuild is geraakt tijdens het onderzoeksproces.

Inhoud van het Pfizer-vaccin

Maanden voor de goedkeuring van de eerste coronavaccins circuleerden al de eerste theorieën over mogelijk verdachte of geheime ingrediënten online. De componenten zijn echter niet geheim. Die van [Pfizer-BioNTech](#), [Moderna](#), [AstraZeneca](#) en [Janssen](#) zijn allemaal gepubliceerd door de gezondheidsautoriteiten.

Dervila Keane, woordvoerder van Pfizer, bevestigde op 8 juli tegen AFP dat "grafeenoxide niet wordt gebruikt bij de vervaardiging van het Pfizer-BioNTech COVID-19-vaccin."

Feinberg School of Medicine, zei dat de vaccins tegen COVID niets bevatten dat met een magneet zou kunnen interacteren: "het zijn eiwitten en lipiden, zouten, water en chemicaliën die de pH-waarde behouden."

Grafeen(oxide) wordt niet gebruikt in vaccins, onderzoek naar gezondheidsvoordelen loopt nog

Op dit moment zijn er "geen aanwijzingen" voor de aanwezigheid van grafeen of grafeenoxide in een vaccin dat in Europa wordt gebruikt, aldus Yoni Hillen van het CBG.

[Marcelo Mariscal](#), vice-decaan van de faculteit Chemische Wetenschappen in Córdoba (Argentinië) bevestigde in juni tegen AFP dat de stoffen momenteel worden bestudeerd: "Er zijn maar een paar artikelen in de literatuur waarin grafeenoxide is gebruikt (...) als potentieel adjuvans in vaccins. Adjuvantia worden gebruikt om de immunogeniciteit of het vermogen om een immuunrespons op te wekken te versterken. Dit zijn modelstudies in fundamentele onderzoeksfasen, die nog verre van een toepassing zijn."

Grafeenoxide werd onlangs gebruikt als een adjuvans in het onderzoek naar een [intranasaal griepvaccin](#), ontwikkeld door het Instituut voor Biomedische Wetenschappen van de Georgia State University in de Verenigde Staten. Dit vaccin is op dit moment is nog niet ontwikkeld, getest, goedgekeurd of gecommercialiseerd.

Grafeen is inmiddels wel toegepast op sommige mondkapjes vanwege zijn antibacteriële en antivirale eigenschappen. Sommige mondkapjes zijn gemaakt met een buitenlaag die grafeen gebaseerde materialen bevatten. De gezondheidsvoordelen zijn echter nog steeds niet doorslaggevend, omdat er enige bezorgdheid bestaat dat het "vezelachtige" materiaal schadelijk kan zijn voor de longen bij inademing (zie wetenschappelijke studies [hier](#) en [hier](#)). Op 8 juli meldde de Franse krant Sud Ouest dat Frankrijk bepaalde FFP2-maskers [verbod](#) omdat ze grafeen bevatten. Canada verbod in april 2021 ook bepaalde mondkapjes met grafeen, maar [draaide dit besluit terug](#) op 13 juli omdat de gezondheidsautoriteit "geen zorgwekkende gezondheidsrisico's vond".

Een medewerker stapelt mondkapjes van de categorie FFP2 op voordat ze worden verpakt in de fabriek (AFP / THOMAS KIENZLE)

De gezondheidsvoordelen van het gebruik van op grafeen gebaseerde materialen in gezondheidsproducten zijn nog grotendeels onbekend volgens de wetenschappers waarmee AFP sprak. Volgens Maurizio Prato: "Bij het Graphene Flagship hebben we verschillende groepen wetenschappers [de effecten van al deze producten](#) bestuderen (grafeen, grafeenoxide en meer) in de menselijke gezondheid en het milieu." De pagina van het Graphene Flagship geeft aan dat de "eerste studies suggereren dat grafeen veilig is voor langdurige beroepsmatige blootstelling, maar inademing van grafeenoxide moet worden vermeden, afhankelijk van de grootte van de deeltjes."

Alberto Bianco, vice-voorzitter voor Gezondheid en Milieu van het Graphene Flagship: "Er zijn aanwijzingen dat [grafeen en grafeenoxide biologisch afbreekbaar](#) zijn en dat ze uit het lichaam kunnen worden geëlimineerd. Studies om te beoordelen of de fragmenten afkomstig van de afbraak ongewenste effecten kunnen veroorzaken, zijn echter nog steeds aan de gang."

Ook het RIVM meldt in [deze](#) publicatie van april 2020 dat er "nog onvoldoende gegevens zijn over menselijke blootstelling aan grafeenoxide in het algemeen" in verband met een [onderzoek](#) naar een nieuw antibioticum.

Grafeen(oxide) is niet magnetisch

Grafeen heeft van nature geen magnetische eigenschappen, zoals sommige virale berichten suggereren. De wetenschappelijke afdeling van Graphenano wees er bijvoorbeeld op dat "potloden grafiet bevatten, dat erg lijkt op

laboratoriumomstandigheden (ultrahoog vacuüm en in contact met goud). Het is erg onstabiel, dus onder omgevingsomstandigheden verliest het zijn magnetische eigenschappen", legde hij uit. Hij voegde toe dat het magnetisme "zodra we het proberen op te lossen" in een vaccin "verloren zou gaan".

Marcelo Mariscal merkte op dat het voor grafeen onmogelijk is om metalen aan te trekken door een fenomeen van magnetisatie. "Magnetische eigenschappen komen van nature niet voor in grafeen", zei de expert. "Grafeen kan dit fenomeen niet genereren vanwege de kleine hoeveelheid materiaal. Je moet onthouden dat het een materiaal is dat slechts één laag atomen dik is."

De beweringen over de aanwezigheid van 99,99% grafeen(oxide) in het RNA van het Pfizer-vaccin zijn ongefundeerd. Experts bevestigen dat onderzoek van Campra niet sluitend is vanwege de ontoereikendheid van zijn methodologie. Verder zijn er geen aanwijzingen dat op grafeen gebaseerde materialen aanwezig zijn in vaccins op de Europese markt.

De alarmerende berichten op sociale media over deze vermeende aanwezigheid van het materiaal passen in een langere reeks valse beweringen die vaccins presenteren als een bedreiging voor de gezondheid op basis van studies of verklaringen van wetenschappers. AFP onderzocht dergelijke beweringen eerder zoals de ongefundeerde [voorspellingen](#) over de effecten van mRNA-vaccins door de immunologe Dolores Cahill, het onwaarschijnlijke risico van [immuunontsnapping](#) door massale vaccinatiecampagnes door dierenarts Geert Vanderbossche en de ongegronde beweringen over [dodelijke immuunziekten](#) die veroorzaakt zouden worden door mRNA-vaccins volgens osteopaat en anti-vaccinatieactiviste Sherri Tenpenny.

Clémence Overeem

[Alle posts](#)

AFP Nederland

[Alle posts](#)

[Covid-19](#) [Vaccins](#)

Door op “Alle cookies accepteren” te klikken gaat u akkoord met het opslaan van cookies op uw apparaat voor het verbeteren van websitenavigatie, het analyseren van websitegebruik en om ons te helpen bij onze marketingprojecten.

Heeft u content gezien die u door AFP wilt laten verifiëren?

 [E-mail](#)

 [Facebook Messenger](#)

 [Message @AFPFactCheckNL](#)

Volg ons

[Home](#)

[Over AFP](#)

[Hoe werken wij](#)

[Redactionele en ethische normen](#)

[Maak kennis met het team](#)

[Contact](#)

[Correcties](#)

[Media/Corporate](#)

AFP [Factcheck Nederland](#)

Copyright © AFP 2017-2023. Alle rechten voorbehouden.

Gebruikers hebben toegang tot en kunnen deze website raadplegen en de beschikbare functies voor delen gebruiken voor persoonlijke, privé en niet-commerciële doeleinden. Elk ander gebruik, in het bijzonder elke reproductie, communicatie naar het publiek of distributie van de inhoud van deze website, geheel of gedeeltelijk, voor enig ander doel en/of op enige andere manier, zonder dat een specifieke licentieovereenkomst overeen is gekomen met AFP, is streng verboden. De inhoud die wordt afgebeeld of opgenomen via links binnen de Fact-checking inhoud wordt verstrekt voor zover nodig voor een correct begrip van de verificatie van de betreffende informatie. AFP heeft geen rechten verkregen van de auteurs of eigenaren van het auteursrecht van deze content van derden en is in dit opzicht niet aansprakelijk. AFP en haar logo zijn geregistreerde handelsmerken.

Door op "Alle cookies accepteren" te klikken gaat u akkoord met het opslaan van cookies op uw apparaat voor het verbeteren van websitenavigatie, het analyseren van websitegebruik en om ons te helpen bij onze marketingprojecten.